

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY MORNING, MARCH 16, 1939

LETO XLII. — VOL. XLII.

Kongres je dobil predlog, da se uniči Wagner-ova delavska postava. Razne delavske vesti

Washington, 15. marca. Kongres je dobil predlog, da se uniči Wagner-ova delavska postava. Razne delavske vesti. Predlog je predložil senator Hoffman, republikanec iz države Michigan. Predlog, ki naj bi spremenil sedanjo Wagnerjevo delavsko postavu, je oster kritik vladne delavskega odbora.

Hoffman je obdolžil senatorja Wagnerja, da je spraval v javno postavu, ki protežira samo delavce, ki so brezpravni. Ta kritika se mora odpraviti, je dejal Hoffman.

New York, 15. marca. United Workers unija je sklenila, da se zvišajo premogarske davke na 50 centov na dan in da se povečajo 30. urni delavnik na teden.

Mnenje Slovkov in Čehov v Clevelandu radi najnovejših dogodkov v njih domovini

Slovaki v Evropi, ki so bili sedaj združeni s Čehi v eni republiki, so te dni odglasovali, da naj bi najnovejši dogodki v njih domovini, ki je pa seveda pod vplivom nazijskega vpliva, so bili zelo žalostni.

Glede tega glasovanja prevladala je pri voditeljih Slovkov v Clevelandu precej različno mnenje. Dan Pankuch, izdajatelj in urednik slovaškega tednika "Slovaček" v Clevelandu se je izjavil, da je to zelo žalostno.

Dr. Tiso, ministerski predstojnik Slovaške, je naprosil Hitlerja, da pokoplje slovaški narod. Vedno sem bil mnenja, da je ljudska stranka na Slovaški dovolj razuma in ne bo dovolila, da bi se samostojno odločala o svojih interesih.

Kot "samostojen" narod Slovni ne morejo eksistirati, so obdani od vseh strani od nemških, slovaških, čeških, poljskih, čeških in nobenega premočnega, da bi se samostojno odločali o svojih interesih.

Slovaki v boju z ogrskim vojaštvom

Bratislava, 15. marca. Tako kot ogrske vojaške čete, ki so se vnovič v novo ustvarjeno "neodvisno" slovaško državo, ki je poslala vojaške čete, da se odprave svoji vojski do 8. ure zvečer. Baje se v svoji državi pripravljajo, da po prihodnosti v Slovaško. Medtem ko v Madžarski je že prišlo do napadov, v katerih je bilo ubitih slovaških vojakov ubitih. Slovenski minister za zunanje zadeve je naprosil Nemčijo za pomoč v slovaško državo. Slovenski ministerski predstojnik je naprosil Nemčijo za pomoč v slovaško državo. Slovenski ministerski predstojnik je naprosil Nemčijo za pomoč v slovaško državo.

K molitvi

Članice Oltarnega društva pri Marije Vnebovzete so prosi, da pridejo nocoj zvečer k molitvi za pokojno članico Mary Cerar, katere truplo se nahaja v pokopnem zavodu na 442 E. 152nd St. Zberejo naj ob 7.30 zvečer.

Želite peč? Če želite družini se odda za peč. Vprašajte na 718 E. 152nd St.

Jugoslavija srdita nad Hitlerja. Češki narod popolnoma propadel

Belgrad, 15. marca. Na glavnem trgu v Belgradu pa tudi v drugih jugoslovanskih mestih so danes izbruhnile demonstracije proti Nemcem. Množice so kričale: "Doli s Hitlerjem!" Vlada je odredila pomnožitev armade proti Ogrski.

Tisoče Jugoslovancev je demonstriralo proti Nemcem. Prepevali so narodne pesmi in sramotili Hitlerja. Splošno mnenje v Belgradu je, da je s padcem češkoslovaške republike prišel eden najbolj žalostnih dni v zgodovini Slovanov.

Ljudje so demonstrirali pred francoskim poslanstvom v Belgradu in kričali, zakaj Francija ne gre na pomoč Češki. Policija je morala množico razkropiti. Padec češke vlade skrbi jugoslovansko vladno, kajti Hrvati znajo enako zahtevati avtonomijo kot Slovaki, a potem bi Hitler vse skupaj spravil pod svojo oblast.

Praga, 16. marca. Adolf Hitler se je polastil danes Moravske in Češke, ko je osebno dospel v Prago in se nastanil v nekdanjem kraljevem gradu. Češko prebivalstvo je popolnoma obupano.

Berlin, 15. marca. Predno je Hitler dal povelje nemški armadi, da vkoraka v češko republiko, je izdal manifest namenjen nemškemu narodu kot tudi ostalemu svetu, v katerem skuša opravičiti svoje nasilno dejanje.

Hitler je sporočil javnosti sledeče: "Ko je bila Nemčija pred nekaj meseci prisiljena prevzeti svoje sorodnike v Češki pod svojo oblast, ker so bili izpostavljeni neznosnemu terorizmu od strani češkoslovaške vlade, so se odtodaj pojavili novi simptoni neznosnega stanja.

"Da je v takem položaju skoro nemogoče živeti v deželi, kjer se nahaja toliko narodnosti, je očividno.

Rusija je baje posvarila Hitlerja

Moskva, 15. marca. Na kongresu komunistov je izjavil obrambeni komisar Vorosilov, da šteje ruska armada v mirovnem času 2,500,000 mož. Obenem je omenil, da sovjetski vojaški zrakoplovi lahko v enem samem letu transportirajo 6,000 ton bomb in da je Rusija pripravljena na "vsak slučaj." Vorosilov je namigoval na Nemčijo, da si direktno ni omenil Nemčije.

Na štrajku

Unijski uslužbenci v verižnih lekarniških podjetjih v Clevelandu so včeraj zjutraj ob dveh odglasovali za štrajk. 500 uslužbencev je prizadetih. Omenjeni so zaposleni pri Standard, Marshall in Weinberger Drug Co.

Marčno pivo

V promet je prišlo takozvano "marčno pivo" ali po ameriško bock beer. Iz New Yorka se poroča, da imajo tam za žejne ljubitelje pijače pripravljenih 200,000 sodov te izvrstne pive.

Pogreb Frances Cerar
Pogreb pokojne Frances Cerar se vrši v soboto ob 10. uri v cerkev sv. Vida in ne ob 9. uri kot prvotno poročano.

Hudi boji se pričakujejo v kongresu, ker je Roosevelt ponovno zahteval milijone za WPA

Washington, 15. marca. Zahteva predsednika Roosevelta kongresu, da slednji dovoli nadaljnjih \$150,000,000 za WPA dela, je naletela na silovit odpor v kongresu in pričakuje se silnega ekonomskega boja.

Vsi oni, ki so za to, da vlada hrani denar in si ne izposuje več denarja, bodo te dni planili pokoncu in zahtevali, da Roosevelt odneha od svoje zahteve. Toda predsednik trdi, da neobhodno potrebuje denar.

Predsednik je prvotno zahteval \$875,000,0900 za WPA, kateri denar bi zadostoval do 30. junija. Kongres mu je odbil \$150,000,000 od omenjene svote.

Ameriška vlada molči, ko je padla nadaljna demokratska država. Problem za Ameriko

Washington, 15. marca. V državnem oddelku vlade Zedinjenih držav se včeraj niso mogli zediniti če bodo priznali "neodvisno slovaško državo." To je nov problem za vlado Zed. držav, katerega je treba še proučiti.

Poleg tega bo potrebno radi najnovejših dogodkov v Evropi revidirati trgovske pogodbe, ki so bile sedaj v veljavi med češkoslovaško republiko in Zed. državami. Ameriški vladi še ni znano, kaj namerava Nemčija z bivšo Češko.

Rev. Coughlin zanika trditi Komunisti v Moskvi hvalijo Zedinjene države

Detroit, 15. marca. Rev. Chas. Coughlin je absolutno zanikal trditve voditeljev C. I. O. organizacije, da je nagovarjal bivšega predsednika avtne unije Homer Martina, da potegne avtno unijo iz C. I. O. organizacije, za kar dobi obljubo, da se uniji pridružio Fordovi delavci. "Uradniki C. I. O. organizacije se zelo motijo," je dejal Rev. Coughlin. "Jaz sem Mr. Martinu samo prigovarjal naj skrbi, da ostane avtne unija neodvisna. Vse drugo je neresnično." Rev. Coughlin je pa priznal, da je nagovarjal Homer Martina, da nadaljuje z bojem proti komunistom v vrstah avtne unije, ker so komunisti najbolj nevarni nasprotniki unijskega gibanja.

Davey in Garner

Bivši governor države Ohio Martin L. Davey je bil včeraj v Washingtonu, kjer se je dolgo posvetoval s podpredsednikom Garnerjem. Kot znano namerava podpredsednik Garner kandidirati za predsednika na demokratskem tiketu prihodnje leto. Po konferenci z Garnerjem je Davey izjavil, da smatra Garnerja kot enega "najbolj vplivnih Amerikancev v današnjih dnevih." To pomeni, da bo Mr. Davey prihodnje leto ponovno nasprotoval Rooseveltu in deloval za izvolitev Garnerja predsednikom. Mr. Garner je že prekoračil 70. leto.

Mož in žena ubita

Včeraj je avtomobil, katerega je vozil John Kovach iz Fairport, O., začel v neki gasolinski trk. Kolizija je bila tako silna, da je bil Kovach na mestu ubit in tudi njegova 29 let stara žena Terezija z njim. 14 mesecev stara hčerka se nahaja v Painesville bolnišnici.

Pokojna Mrs. Hrovat

Dekliško ime ranjke Mrs. Rose Hrovat je bilo Vouk in ne Volk kot prvotno poročano.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku E. Maya

Torej tale je tista mrcina, smo jo hoteli dobiti! Škoda, da nismo mogli priti!"

"Vi ste ga lovili?" sem vprašal.

"Da. Našli smo včeraj njegovo sled, pa smo mu sledili čez drn in strn. In ko smo do njega in ga najdemo, pa vidimo, da je že oskrbljen."

"V množini govorite, sir — ali niste sami?"

"Ne. Dva gentlemana me spremljata."

"Kdo?"

"Vam bom že povedal, ko ga zvedel, kdo da ste vi. Saj vidite, da v teh krajih nikdar niso dovolj previdni. Človek mora vedeti, da je že oskrbljen."

S sumljivim pogledom je pogledal Rattlerja in njegove ljudi, pa dejal:

"Sicer pa se pravemu gentlemanu že kaj na obrazu vidi, da se mu sme zaupati. Čul sem konec vašega pogovora in vam precej dobro vem, pri čem da sem z vami."

"Zemljemerci smo, sir," sem razlagal. "Nadinežen, štiri zemljemerci, trije scouti in en westmanov, ki bi nas branili pred morebitnimi napadi."

"Hm —! Videti je, da pred napadi posebej vas ne bi bilo treba braniti —!"

Torej zemljemerci ste?"

"Da."

"In svet tod merite?"

"Da."

"Čemu?"

"Za železnico."

"Ki bo tod vozila?"

"Ali ste tale svet kupili?"

Pri tem vprašanju se mu je obraz zresnil in njegov pogled je postal trd.

Govoril je kakor človek, ki ima pravico tako popraševati, kakor človek, ki je zemlja, na kateri stoji, njegova last. Zaval sem mu tudi opravičevaje odgovoril:

"Naročeno mi je, naj pri razenju pomagam, v službi sem. In kar mi je bilo naročeno, to storim, za drugo pa se ne brigam."

"Hm, da —! Mislim pa, da vam temu veste, kako podozreje. Svet, ki na njem stojite, je last Indijancev in si ne boste mogli iz pravega Apačev iz rodu Mescalero. Zanesljivo in iz prvega vam lahko povem, da Apačev tega zemljišča niso ne prodali, ne kakorkoli komu odstopili."

"Kaj vas briga!" se je vtačil vmes Rattler. "Brigajte se za svoje zadeve in pustite druge zadeve pri miru!"

"Tudi storim, sir, to tudi storim, kajti Apač sem, in si ne boste mogli iz pravega Apačev iz rodu Mescalero."

"Vi —? Ne smeš se! Slep si, da ne vidiš, da bi ne videl vašega belega pokolenja!"

"Pa se motite! Ne sodite me po barvi moje kože, ampak po mojem imenu! Moje ime je zemljemerci Kleki petra."

"Tistokrat se nisem znal apala jezika. Šele pozneje sem zvedel, da pomeni Kleki petra naše 'Beli oči.' Imena naša seveda še tudi nikdar nisem čul."

Rattler pa ga je menda že poznal. S posmehljivo kretnjo je stopil za korak nazaj in dejal:

"O — Kleki petra, slavni Apačev! Škoda, da ste neindijanski pobalinov!"

"O, nič ne de, sir! Vajen sem, da se mi pobalini posmehujejo, pošten in pametni ljudje ne storijo."

In sedaj, ko vem kdo da ste vi, kaj to počenjate, pa vam

lahko tudi povem, kdo sta moja spremljevalca. Najbolje je, da vam ju pokažem."

Zaklical je v gozd indijansko ime, ki ga nisem razumel in kmalu nato sta stopili izza drevja dve silno zanimivi postavi.

Indijanca sta bila, to jima je bilo na prvi pogled videti. Počasi in dostojanstveno sta stopala proti nam. Vse je utihnilo.

Starejši je bil nekaj višji ko srednje postave, pa zelo krepke in mišičaste rasti. Vse njegovo vedenje je kazalo resno plemenitost in iz njegovih kretenj se je dalo sklepati na izredno telesno moč in gibčnost. Njegov resnobi obraz je bil pristno indijanski, pa ne tako oster in oglat, kakor se ga običajno vidi pri rdečem plemenu. Njegov pogled je bil miren, skoraj mehkega, kazal je tiho, notranjo zbranost, ki da človeku veliko nadmoč nad bližnjim. Ta mož je gotovo tudi svoje rojake obvladoval s svojim mirnim, trenznim pogledom.

Razoglav je bil, temne lase je nosil povezane v čeladast šop, orlovsko pero je tičalo v njem, znamenje njegove glavarke časti. Mehke mokasine je nosil na nogah, usnjate hlače, okrašene z resnicami, in usnjato lovsko suknjo. Vse je bilo preprosto, trpežno, pa okusno, lepo. Za pasom mu je tičal nož, usnjate vrečice so visle na njem, v njih ima človek na zapadu shranjene vse različne malenkosti, ki jih vsak dan potrebuje. Medicinski mošnjiček mu je visel na vratu, poleg pa mirovna pipa, izrezljana iz "svete" prsti. V roki je nosil dvocevko, njeno kopito je bilo nagosto nabito s srebrnimi žrebli. Ta puška je bila tista, po kateri je pozneje njegov sin Winnetou tako zaslovel. Ves zapad jo je imenoval: "srebrna puška."

Mlajši je bil oblečen čisto kakor oče, le da je bila njegova obleka ličnejša. Njegove mokasine so krasile štećitnice jezevca, njegove hlače in njegova suknja sta bili obšiti z rdečimi nitmi. Tudi on je nosil medicinski na vratu in poleg calumet, mirovno pipo. Tudi oborožen je bil kakor oče, dvocevko je imel in nož za pasom. Tudi on je bil razoglav in je imel lase povezane v čeladast šop, orlovskega peresa pa ni nosil. Njegovi lasje so bili tako dolgi, da so mu še po ramenih in po hrbtu viseli, čeprav jih je imel povezane. Marsikatera dama bi ga bila zavidala za te krasne, svetločrne lase. Njegov obraz je bil še plemenitejši ko obraz njegovega očeta, svetlorjave barve je bil in kakor rahel bronast dihal je ležalo na njem.

Bil je z menoj enake starosti. Tistokrat sem že tako slutil in pozneje sem tudi zvedel, da je res. Prvikrat v življenju sem srečal in videl njega, ki je bil pozneje moj najboljši in najzvestejši prijatelj, ki sem ga bolj ljubil, nego bi mogel ljubiti krvnega brata. Čudno globoko me je dirnilo, ko sem ga zagledal. Čutil sem da je izreden človek, blagega srca in nenavadno nadarjen. Najine oči so se sešle, dolgo pozorno sva se gledala in potem se mi je zazdelo, kot da je v njegovem resnobnem, temnem očesu, ki se je svetilo kakor žamet, za trenutek zažarelo, prijazno in pristrčno, kakor pozdrav, ki ga pošlje solnce skozi oblake na zemljo.

"Tale sta moja prijatelja in spremljevalca," je dejal Kleki petra ter pokazal na Indijanca. (Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

ISKRENO SE ZAHVALJUJEMO

Bilo je meseca oktobra lanske leto, kakor je bilo poročano takrat v listih, ko je naju doletela avtomobilska nezgoda, pri kateri sva oba podpisana dobila precejšnje poškodbe. Toda po izurjeni zdravniški vedi in po prijazni naklonjenosti najinih prijateljev in sosedov sva toliko okrevala, da lahko za silo že izvršujemo svoje posle po farmah.

Štejeva si v svojo dolžnost, da se ob tem času javno zahvaliva v prvi vrsti sosedom, gospodu in gospej Frank Leskovic, ki sta naznanila znancem o nezgodi ter bila vse skozi nama na uslugo. Nadalje iskrena hvala g. in ge. John Perpar, g. in ge. Joe Žužek, g. in ge. Jerry Mavko, g. in ge. Albert Mavko, g. in ge. Anton Mlakar, g. in ge. Anton Babič, g. in ge. Andy Cajhen, g. in ge. Anton Seliškar, g. in ge. Matt Debevec in ge. Mary Rakovec iz Clevelanda. Da bi poimensko našle imena vseh, ki ste bili prijazni in naklonjeni bi vzel preveč prostora, toda uverjeni bodite, da se bova za vselej spominjala hvaležno na vas, ker v boleznih ni nobena stvar tako dobrodošla kakor iskrena naklonjenost prijateljev. Sprejmite torej najino pristrčno zahvalo vsi najini sodniki, prijatelji in sosedji za vso izkazano dobrotelost. Po najini moči bova skušala storiti tudi vam uslugo, ko bova enkrat zopet pri popolnem zdravju. Za ta čas pa naj velja globoka zahvala do vseh. Živeli!

Louis in Mary Peterlin, Hubbard Rd., Madison, Ohio

JAVNA ZAHVALA

Da ne prezrem moje nad vse dobre in številne prijatelje, se danes na tem mestu iz dna svojega srca zahvalim za vse, kar sem sprejela od vas, dragi moji nikdar pozabljeni prijatelji, za tako prijazne obiske, krasne cvetlice in za vse drugo, kar sem prejela od vas ob času moje bolezni, ko sem se nahajala v bolnišnici in potem še doma. Z hvaležnostjo vam rada povrnem ko katerikoli priliki. Zares se človeku tako milo stori, da mu zaigrajo solze hvaležnosti v očeh, ako vidi, da ima veliko dobrih prijateljev, zlasti ob času boleznih. Naj vam bo ljubi Bog plačnik! Naj vas in vaše družine blagoslovi z najboljšim zdravjem in zadovoljstvom.

Hvala tudi Mary Pečjak in Josefini Mihalč, ki sta tako lepo očistili moj dom, da je bilo vse v najlepšem redu, ko sem se povrnila iz bolnišnice. Hvala bodi Bogu, zdravje se mi polagoma vrača. Ostanjam vam vsem hvaležna do smrti

Mrs. Katarina Budič, 5907 Bonna Ave.

IZ PRIMORJA

—Goriča. Na Kalvariji so odkrili kaverno iz časa svetovne vojne. V njej so našli okostja devetih vojakov.

—Grahovo. — Po težki bolezni je umrl 66-letni gostilničar in posestnik Anton Rutar.

—Podkraj pri Vipavi. — V starosti 70. let je nedavno umrla daleč na okrog znana Trkmanova "mama," ki so jo zaradi njene dobrotvornosti vsi ljubili in spoštovali.

—Trst. — Ko je delal na polju v bližini Portorose, je 24-letni Viktor Stanič nevede zadrl s krampom na staro granato. K sreči eksplozija ni bila močna in ga je samo ranila na nogi.

—Trst. — Pri Barkovljah se je motorno kolo prevrnilo s štirimi osebami. Pri tem si je prebil lobanjo Kumar O., star 40 let. Njegov spremljevalec Schubert Artur, star 50 let pa je malo lažje ranjen.

Lawrence A. Steinhart, novi ameriški poslanik v Rusiji. Leta 1932 je agitiral za izvolitev Roosevelta.

DNEVNE VESTI

Zgube laške armade v španski civilni vojni

Rim, 15. marca. Do 13. februarja so Italijani na raznih frontah v Španiji zgubili 3,064 častnikov in vojakov, ki so bili ubiti. Nadalje je bilo 10,768 vojakov ranjenih, 214 se jih pogreša in 366 so jih lojalisti polovili. V gorej omenjenih številkah niso omenjene zgube laških zrakoplovcev.

Farmarji so zavrgli organizacijo komunistov

Washington, 15. marca. The

Southern Tenant Farmers Union je pravkar končala s splošnim glasovanjem pri svojem članstvu. Ogromna večina se je izjavila, da unija farmarskih pomočnikov zapusti C. I. O. organizacijo, pri kateri se sedaj nahaja. Farmarji so obdžili C. I. O. organizacijo, da ima komunistične tendence in da jim mnogo več škoduje kot pa koristi. Unija farmarjev bo najbrž postala samostojna organizacija.

Prva tožba proti sedečim štrajkarjem

Philadelphia, 15. marca. Tu se je začela prva tožba napram sedečim štrajkarjem, odkar je najvišja sodnijska razsodila, da so sedeči štrajki nepostavni. Tožbo je vložila Apex Hosiery Co., ki toži razne unije, ki so začele s sedečim štrajkom, za \$3,500,000 odškodnine. Tožba je bila vložena na zvezni sodnji. Poroča se, da bodo nastopile tudi druge kompanije proti raznim unijam.

Rusija je pustila svojo zavezništvo na cedilu

Berlin, 15. marca. Ruska sovjetska država je imela z čehoslovaško republiko pogodbo, ki pravi, da če bo republika napadena, pride sovjetska Rusija s svojo armado na pomoč čehoslovaški. Toda enako kot Francija in Anglija drži tudi Rusija svoje roke proč od čehoslovaške. Rusko časopisje piše samo, da je Hitlerjev pritisk na Češko zopet nov

"fašistovski švindler." In s tem je stvar končana. Pravilno se je izjavil senator Borah, ki je član senatskega odseka za tujezemke zadeve, da do vojne ne bo prišlo, dokler je v Evropi dovolj malih držav, da jih velike države lahko požirajo.

Brezposelna zavarovalnina

Tekom meseca februarja je država Ohio plačala brezposelnim poldrugi milijon dolarjev v podporah. Tekom februarja se je prijavilo v raznih državnih uradih 147,000 oseb, da so brez dela in prošnje 112,000 oseb za podporo so bile potrjene. Povprečno znaša tedenska podpora brezposelnemu \$10.40. V blagajni za podporo brezposelnih se nahaja danes preko sto milijonov dolarjev, kar so plačali delodajalci. Delavci ne prispevajo ničesar v to blagajno.

Za pijance

Direktor javne varnosti je ustanovil poseben policijski oddelček, ki bo zlasti ob sobotah večer pazil na avtomobiliste, ki prihajajo iz raznih gostilen in pijanijo vozijo avtomobile. Taki ljudje so pred par dnevi povzročili smrt treh oseb v Clevelandu.

MALI OGLASI

Stanovanje

obstoječe iz treh sob se odda družini brez otrok v najem. Kopališče. Vprašajte na 1199 E. 61st St. spodaj. (63)

Poceni loti

Naprodaj sta zelo poceni dva lota, vsak v velikosti 50x150. Lota sta na 254. cesti in Euclid Ave. v Euclidu. Za informacije se obrnite na naslov 1403 E. 92nd St., telefon GARfield 6534. (64)

Frank Rich in Frank Klun E. 61ST ST. GARAGE

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

SPADA V VAŠO LEDENICO DOMA

Povsod imate radi ledeno mrzlo Coca-Cola; imejte jo radi tudi doma. Čista, redilna, okusna, in tako OSVEŽUJOČA

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

Kraška kamnoseška obrt

15307 Waterloo Rd. (V ozadju trgovine Grdina & Sons) EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

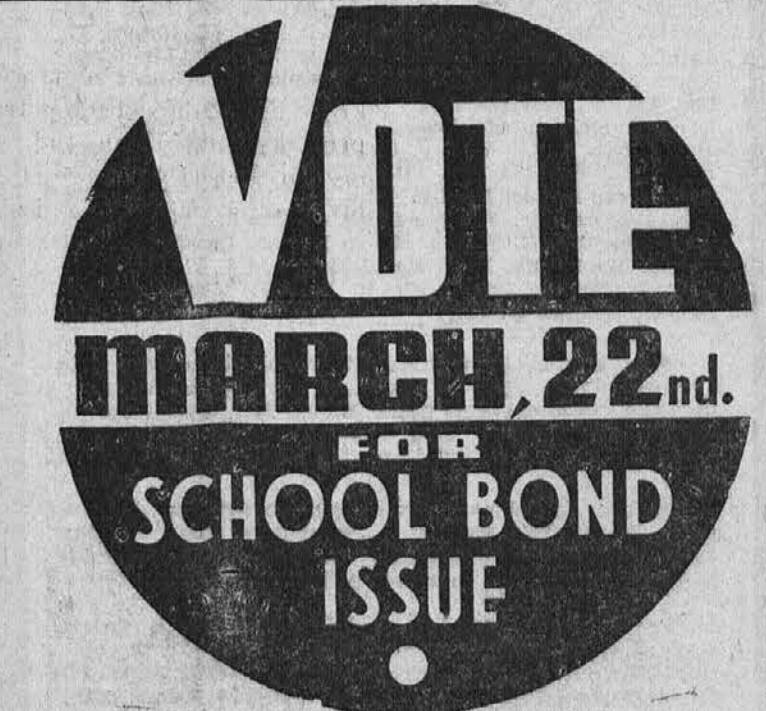
Italijanska linija do Jugoslavije

Velikanoč v Jugoslaviji

Primerna plovba za praznike

25. marca ..... REX

čez Genovo

Volite za boljše šole!

Tri nova šolska poslopja, višji, junior in elementarne, in dodatki k 18 drugim, kar je vse nujno potrebno, ter so vključene v tem programu.

Cleveland Citizens' Committee
1939 SCHOOL BUILDING PROGRAM
312 Auditorium Bldg.

YOUR BOY needs a Sight-Saving Lamp

Ako imate dečka v šoli, ima gotovo domače naloge. Ali ima dovolj luči za svojo domačo nalogo — dovolj luči, da se mu prepreči napenjanje oči? • NAPIJANJE POKVARI OČI IN VEČKRAT ZDRAVJE! • Lahka, poceni preprečitev proti napenjanju oči je, da se da otroku vid hranečo studijsko svetilko za bližnje delo doma. • Moderne, vid hraneče svetilke dajo dovolj svetlobe, pravilno razdeljene. Napravijo težavno delo lahko — opogumijo dijaka k učenju in dobri redom. • Oglejte si lepe 1939 vid hraneče svetilke v prodajalnah SEDAJ. Cene prično zelo nizko.

The Electrical League

18TH FLOOR • MIDLAND BUILDING • PROSPECT 5522

SIGHT IS PRICELESS—LIGHT IS CHEAP

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

— Natalija, ako bi bilo po moji volji, bi bili že zdavnaj skupaj.

Na njegovih trepalnicah se zablišči solza.

Tudi solze so stale na razpolago temu hinavcu! Tudi z njimi je lahko razpolagal po svoji volji!

Natalija je bila še vedno neizkušena, mlada deklica, četudi je že toliko pretrpela. Ni mogla ločiti komedijanta od odkritosrčnega človeka.

— To ne more biti hlinjenje, — pomisli ona, — on joče, on je ganjen! Gotovo se je vedno čutil osamljenega, hrepenel je po nekom, ki bi ga ljubil, četudi je imel visok položaj. — A kdo mu je bil bližji, kot sestra? Ali smem ostati trdosrčna, ko mi nudi on tako toplo svojo bratovsko ljubezen? Ne, moja mati v nebesih bi se jezila nad menoj, ko bi še nadalje ostala hladna in ponosna!

— Natalija! — vzklikne Kardov, ki je opazil, da so delovale njegove besede na deklico. — Natalija, pripoveduj mi o najini dobri materi, povej mi, ali še živi. — Oh, kako često sem se kesal, kako sem bil obupan vsled tega, kar sem storil v svoji mladosti! Sedaj vidim, kako podlo sem delal! Toda tega žal ne moremo več spremeniti! — V svojih nemirnih nočeh sem često razmišljal, ali ne bi bilo boljše, da odložim vse svoje časti in službe ter po hitim k svoji materi. — Toda bil sem carjev sluga, Natalija, moral sem ga mirno in ponižno ubogati, nisem smel imeti nikakršnih zvez z materjo, ne glede na to, ali je kriva ali nedolžna.

— Najina dobra mati je mrtva, — odvrne Natalija in solze se ji vlijejo po obrazu. — Ona počiva v sibirski zemlji. Tam se nahaja njen osamljen grob.

Kardov se opoteče.

— Mrtva je, torej je res mrtva! — vzklikne on. — Jaz je ne bom nikdar več videl, nikdar več — nikdar več!

On si zakrije obraz z obema rokama.

Nataliji se je nesrečnež smilil.

— Mati mi je često pravila, da so ljudje, ki so samo navidezno srečni, — pomisli ona. — Med te ljudi spada, kakor se mi zdi, tudi moj brat.

— Ivan, — reče ona, — ako te vidi takšnega najina mati v nebesih, potem ti bo oprostila!

— Ali misliš, Natalija?

— Prepričana sem, ker vem, kako dobro srce je imela. Oh, bilo je najboljšo srce na svetu!

— Ali me hočeš tudi ti, Natalija, priznati za svojega brata in iti z menoj?

— Dalj hočem? — vzklikne Natalija, ki je bila srečna, da je našla sedaj nekoga, ki jo bo varoval. — Ako se res iskreno kesam tega, kar si storil, potem bom skupno s teboj prošila, da ti mati in Bog oprostita težki greh, ki si ga storil.

— Nikdar več se ne bova ločila, — zašepeče Kardov ter jo poljubi na čelo. — Še danes se boš preselila na moje stanovanje. Dovolj veliko je, da ti mati in Bog oprostita težki greh, ki si ga storil.

— Nikdar več se ne bova ločila, — zašepeče Kardov ter jo poljubi na čelo. — Še danes se boš preselila na moje stanovanje. Dovolj veliko je, da ti mati in Bog oprostita težki greh, ki si ga storil.

On se ozre.

Stal je, kot da ga je zadela

strela.

Sedaj šele je zapazil predstojnico v kotu sobe.

Ona je vse slišala. Videl je, kako ji lebdi porogljiv nasmeh na ustnicah.

— Kaj delate vi tukaj? — vzklikne on in jo nezapuno pogleda.

— Žal mi je, ako sem vas motila, — reče predstojnica, — toda bila sem že v celici, ko ste vstopili in nisem si upala oditi. — Oh, kako me je ganil ta sestanek! Zatrjujem vam, gospod ravnatelj, da nisem še nikoli plakala, kot sedaj! — Vaša sestra je pravi biser. Ona je angelj dobrote in nežnosti ekscentričnega, plemenita je in nedolžna!

Ivan Kardov povese glavo in ne odgovori.

V njegovi duši je sedaj dozorel črn načrt, za katerega se je odločil.

Predstojnica je vse slišala in videla. Vedela je, da je Natalija njegova sestra, a to jo bo stalo glavo. Kardov je trdno sklenil, da odstrani Natalijo. Ona bi mogla nastopiti kot njegova obtožiteljica.

Toda sedaj je moral še dalje igrati vlogo nežnega brata, da ne bi Natalija začela sumiti.

— Torej, dragi moj otrok, — se obrne on zopet k svoji sestri, — ti me boš tukaj počakala. V pol ure bom zopet pri tebi. Prinesel ti bom obleko in poskrbel, da se boš lahko takoj preselila k meni.

On ji stisne roko, pokima predstojnici in hoče oditi.

Toda predstojnica ga zadržuje.

— Ekscentrična, — zašepeče ona, — upam, da ne boste pozabili, da sem bila jaz ona, ki je našla vašo sestro.

V Kardovih očeh se zabliška.

— Seveda ne bom pozabil, — reče on zamolklo, — nagradil vas bom!

— Oh, vedela sem, da ste velikodušni!

Kardov gre mimo nje in zapre vrata za seboj. Nato pohiti po stopnicah navzdol.

V žepu je imel ono usodopolno carjevo pismo, ki ga je rešilo njegove službe in mu z enim udarcem uničilo vse, kar si je do sedaj pridobil. A da bo nesreča popolna, se je vrnila Natalija iz Sibirije.

— Hiša, ki sem si jo zgradil, se majo! — pomisli on. — Nekaj velikega, kar bo uničilo moje sovražnike in vrnilo meni moje staro moč.

— Sedaj vem!

On obstoji kot ukopan pri nekem sodu, ki je stal v kotu hodnika.

Bil je napolnjen z bencinom, ki so ga uporabljali v ječi za razsvetljavo.

Kardov se ozre, da li ni kdo v bližini.

Čim se je prepričal da ni nikogar, vzame svoj žepni robc, odstrani čep in ga porine skozi odprtino. Nato prižge vžgalico, dotakne se namočenega robca in pohiti, kolikor so ga nosile noge po stopnicah navzdol.

Kardov je postal požigalec!

— Ako se lahko ogenj samo nekaj minut nemoteno širi, potem ne bosta mogli Natalija in predstojnica več oditi iz celice, — pomisli on.

On ni kazal niti trohice razburjenja. On se hladnokrvno ozre, ko je prišel po stopnicah navzdol ter zapazi plamen, ki je objel ves sod in se širil dalje po hodniku. Videl je, da je že objel nekaj slamnic in da se je hitro širil.

Kardov odide iz ječe ter namame na oglu kočijo.

— Peljite me sedaj na sprehod — ukaže on, — v Katerinin gaj, ali kamorkoli želite.

Hotel je nemoteno razmišljati, kaj naj sedaj stori.

Kaj ga je brigalo, da je plamen že udarjal skozi mnoga okna ječe za njim? Kaj ga je brigalo, da je spravljal s tem svojim dejanjem nekaj sto ljudi v najstrašnejšo življensko nevarnost! Kadar je hotel doseči svoj cilj, je korakal preko trupel.

Stisnil se je v kot kočije in razmišljal o vsem, kar je doživel v zadnjih dneh. Bil je dober računar in znal je iz vsakega dogodka pridobiti korist zase.

— Tudi ta požar mi lahko koristi in pomaga! — pomisli on.

— Šel bom k caru, ter mu rekel, da sem preganjal nihilista, ki se je odplazil iz carske palače baš v trenutku, ko se je izvršil atentat. Povedal mu bom, da se je hotel skriti ta človek v ječi in da je

v resnici šel v njo. Osumil bom predstojnico, da stoji v zvezi z nihilisti in da je za časa mojega boja z nihilistom nastal požar.

— Tako mu bom dokazal, da sem izpolnil svojo dolžnost in car mi ne bo mogel ničesar.

Med tem ko je Ivan Kardov tako razmišljal v svojem vozu, je divjal požar v ječi. Uradniki so pobegnili, čim so opazili, da je njihovo življenje v nevarnosti.

Nihče ni mislil na uboge jetnike, ki ne bodo mogli brez pomoči razbiti vrat svojih celic. Nihče ni niti mislil na to, da je njegova dolžnost rešiti življenja onih, ki so jim bili izročeni. Bili so srečni in zadovoljni, da so prišli na ulico in rešili svoje lastne glave.

Cela velika temna zgradba se je nahajala v plamenih. Plamen se je dvigal v zrak in visok stolp dima se je vrtel v višino.

(Dalje prihodnjč.)

NAZNANILO IN ZAHVALA

S žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebridko vest o veliki izgubi preljubljene in nikdar pozabljene soproge in dobre matere

Mary Perme

ROI. KADUNC

Po močni bolezni in previdna s svetimi zakramenti je izdihnila svojo blago dušo dne 13. februarja 1939 v starosti 61 let. Doma je bila iz Male vasi, fara Šmarje. K večnemu počitku smo jo polčili 17. februarja 1939 po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. in na sv. Pavla pokopališče.

Tem potom se želimo iskreno zahvaliti Rt. Rev. Msgr. V. Hribarju za večkratno podjelene sv. zakramente, za opravičene cerkvene obrede in za ganljiv govor v cerkvi.

Najlepše se želimo zahvaliti vsem, ki ste jo obiskali v bolezni in bili nam v tolažbo in pomoč na en način ali drugi ob času prevelike žalosti. Enako tudi lepa hvala vsem, ki ste jo prišli pokopit, vsem, ki so čuli in molili ob krsti ter se udeležili pogreba. Posebna hvala društvom, ki so se skupno udeležila molitve ob krsti in sicer: Slovenska ženska zveza št. 10, Oltarno društvo Marije Vnebovzete, sv. Jožefa št. 169 KSKJ in Waterloo Grove št. 110.

Izkreno se želimo zahvaliti vsem, ki so položili krasne vence v blag spomin pokojni in sicer: Mr. Frank Perko, Sylvia Ave., Mr. Jos. Perko, Mr. in Mrs. J. Tremice, Mr. in Mrs. John Dolšek, Mr. J. Meese, Mr. in Mrs. R. Sinkovec, Mr. in Mrs. Frank Hoffert in sin, Ellen's Lunch and Boys, from Hause Employees, Mr. in Mrs. A. Kočvar, Mr. in Mrs. Pr. Kapel, Mr. in Mrs. A. Perme, Mr. in Mrs. Pr. Perme, Slov. ženska zveza št. 10, društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ in društvo Waterloo Grove št. 110.

Prisrčno se zahvaljujemo sledečim za darove za sv. maše in sicer: Mr. in Mrs. Anton Perme, Ely, Minn., Mr. in Mrs. A. Kočvar, Mr. in Mrs. Fr. Kapel, Mr. in Mrs. Fr. Perme Jr., Mr. in Mrs. Anthony Perme, Mr. in Mrs. Jack Skrljanc, Mr. in Mrs. Neža Pizmoht, družina Znidaršič, Mr. in Mrs. Al. Krajc, Mrs. M. Hvala, Mr. in Mrs. Matt Lauric, Mr. John Rutar, Mrs. M. Mivšek, Mrs. M. Kuhar, Mr. in Mrs. Frank Hoffert, Mr. in Mrs. C. B. Miles, Mrs. Daminikar, Mr. Bennie Rodin, Mrs. A. Skolar, Mr. John Omerza, Mrs. M. Strehovec, Mr. J. Kastelec, Mr. in Mrs. M. Laurich, Mr. in Mrs. Robert Pollitt, Mrs. J. Petric, Mrs. Roca Krall, Mr. in Mrs. J. Grubišič, Mr. in Mrs. P. Marcus, Mr. L. Simanic, Mrs. Julia Struna, Mrs. F. Geran, Mrs. A. Možina, Mr. in Mrs. F. Pink, Mr. in Mrs. A. Sketile, Mrs. Hrastar, Mr. F. Perme, Mr. J. Campa, Mr. in Mrs. Leo Bolko, Mr. M. Skufca, Mr. in Mrs. A. Sigmis, Mrs. M. Boldin, Mr. in Mrs. Louis Kapel, Mr. in Mrs. J. Perko, Mrs. M. Cuk, družina Pintar, Mr. in Mrs. P. Ivančić, družina Sajevec, družina Grebenc.

Prav lepo se želimo zahvaliti vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu in sicer: Mr. Law Stratton, Mr. Frank Kapel, Mr. John Grubišič, Mr. John Dolšek, Mr. R. E. Pollitt, Mr. Frank Perko, Mr. A. Aljartič, Mrs. M. Rodin, Mr. J. Grubišič.

Prisrčno se želimo zahvaliti gori imenovanim društvom, ki so nosile krsto in jo spremenile do groba. Iskreno se želimo zahvaliti pogrebniemu zavodu August F. Svetek za lepo urejen pogreb in za vso prijazno poslug.

Preljubljena in nikdar pozabljena soproga in skrbna mati, za vedno si nas morala zapustiti in zelo Te pogrešamo. Misi naše so vedno pri Tebi in v globoki žalosti Ti želimo, da po končanem zemeljskem trpljenju počivaš sedaj v miru v zasluženem počitku. Večni Bog naj Ti bo pravičen plačnik. Nebeška luč naj Ti sveti in lahka naj Ti bo ameriška zemlja.

Zalujoči ostali:

Frank Perme, soprog; Mary poroč. Kočvar, Berta, poroč. Kapel, hčeri; Anton in Frank, sinova; Anton in Frank, zeta; Betty in Winnie, sinah; Mrs. Ana Perko v Clevelandu, sestra; in v stari domovini Františka Žerjev; tukaj zapušta tudi šest vnukov.

Cleveland, Ohio, 16. marca 1939.

1879

1939

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrta in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je za vedno zatisnila svoje blage oči ter zaspala v Bogu naša ljubljena soproga ter skrbna in dobra mati

MARY GOLE

(ROJENA SVETE)

Preminula je dne 16. februarja ob 4:40 zjutraj. Pogreb se je vršil dne 20. februarja in sicer iz hiše žalosti v cerkev sv. Marije na Holmes Ave., ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo izročili njeno truplo v naročje matere zemlje.

Pokojnica je bila rojena 15. decembra 1879 leta v vasi Iška Loka, fara Ig pri Ljubljani.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence h krsti drage pokojnice. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Matt Znidaršič in družina, Mr. in Mrs. John Vidmar, Waterloo Dept. Store, Mr. Stanley Beakel in sin, Mrs. Agnes Gole in hčere, Mrs. Josephine Svete in sin, Mr. in Mrs. Frank Kutner, Mrs. Frances Jurman, Mr. in Mrs. Joseph Metlika, Mr. Mike Jakin, Mr. J. Lukanc, Mr. John Pečnik in družina, Mr. in Mrs. John Ponikvar in družina, Mr. in Mrs. Cyril Jevce in družina, Mr. in Mrs. Edward Kovac, Mr. Joseph Strazisar in družina, Mr. in Mrs. C. Berry in družina, Mr. in Mrs. Sustarsic in družina, Mr. in Mrs. Zadel in družina, Mr. in Mrs. Paul Krasoc in družina, Mr. in Mrs. Anton Laurich Sr., Mr. in Mrs. Al. Gordon in družina, Employees of Davis Laundry, Angela Ricci, Enamel Product Employees, Mr. in Mrs. Fr. Lenc in družina, Mr. in Mrs. J. Cinkole in družina, Mr. F. W. Duerr, sosedje iz Sylvia Ave., Mr. in Mrs. F. Jeleric, društvo Collinwood Hive T. M., Slov. ženska zveza št. 10, društvo Srca Marije (stara).

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duše pokojnice. Zahvalo izrekamo sledečim: Mr. in Mrs. John Ponikvar, Mr. J. Fortuna, E. 47 St., Mr. in Mrs. J. Cinkole Jr., Mr. in Mrs. Romc, Frances Planinc, Mrs. Frances Krainz, Mr. in Mrs. Lovko, Mrs. Mary Perusek, Mrs. Mary Vidmar, Mrs. T. Odlazek, Mr. in Mrs. F. Stupar Mr. in Mrs. Rupert iz Barberton, O. Mr. in Mrs. Martin Vinsek Jr., Mr. in Mrs. J. Svigel, Mr. Anton Grill, Mrs. M. Zelko, Mr. in Mrs. L. Kovac, Mr. in Mrs. Martin Snyder iz E. 72nd St., Mr. in Mrs. Yerak, Miss Florence Mikše, Mrs. J. Macek iz Prosser Ave., Mr. in Mrs. Jim Novak, Mr. in Mrs. John Marmash, Mr. in Mrs. Anton Gospodarc, Mr. in Mrs. F. Jelušič, Mr. in Mrs. Frank Grill, Mrs. Mary Strumbel, Mr. Anton Rudman, Mrs. Frances Grmek, Mrs. Nagode Mr. in Mrs. A. Rokavc, Mr. in Mrs. T. Laurich Jr., Mr. Christ Mandel, Mr. in Mrs. J. Herman, Mr. in Mrs. F. Krolnik, Mr. in Mrs. J. Zupanic Jr. iz E. 40th St., Mr. A. Lovriha, Mr. in Mrs. A. Macek Sr., družina Champa, Mr. in Mrs. A. Koffel, E. 41 St., Mrs. Mary Kurent, Mrs. Kmett, Mr. in Mrs. H. Zorman, Mr. in Mrs. Zupancic, E. 157 St., Mrs. M. Grill, Mrs. Zupan, Mr. in Mrs. Milavec, Mr. in Mrs. L. Resetic, družina Krasoc, Mr. in Mrs. Podboy, Mr. in Mrs. J. Marolt iz Thames Ave., Mrs. Mlakar, Mr. in Mrs. A. Strazisar iz Thames Ave., Mr. in Mrs. Popek, Mr. P. Sulin, Mr. in Mrs. Jakich, Barberton, O., Mr. Anton Ausec, Mr. J. Champa, Mr. in Mrs. J. Marolt, Mr. in Mrs. F. Jurecic, Mrs. Stare, Mrs. M. James, Mr. in Mrs. Jakič, Mr. Frank Kranc, Mr. in Mrs. Toni, Mr. Frank Smole, Enamel Product Employees, Mr. in Mrs. Cottman, Mr. in Mrs. J. Zupancic Sr., Mr. in Mrs. Simoncic, Mr. in Mrs. V. Marolt, Mr. Frank Kovach, Mr. in Mrs. M. Krainz, Mr. in Mrs. Smrke, Mr. in Mrs. A. Rožar, Mr. Joseph Strazisar, Mrs. Rose Speh, Mrs. Mary Krainz in sinovi, Mr. in Mrs. J. Kausek, Oltarno društvo.

Dalje hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi in sicer: Mr. L. Jurecic, Mr. E. Kovac, Mrs. M. Grill, Mr. C. Jevce, Mr. A. Gordon, Mr. in Mrs. A. Znidarsic, Mr. L. Wolf, Mr. C. Berry, Mrs. Tomle, Mrs. J. Marmash, Mr. J. Metlika, Mr. J. C. Rakovec, Mrs. J. Fisher, Mr. P. Krasoc, Mr. L. Prebešek, Mr. L. Kovac, Mr. F. Grill, Mr. F. Cinkole, Mr. J. Strazisar, Mr. M. Vinsek, Mr. M. Kotnik.

Srčna hvala vsem ki so jo prišli kropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru ter onim, ki so jo spremili na zadnji njeni poti.

Hvala sosestram društvencam, ki so nosile krsto. Dalje se zahvaljujemo č. g. Rev. Baragi za opravičene cerkvene obrede in lep tolažilni govor. Zahvalo izrekamo August F. Svetek pogrebniemu zavodu za vzorno voden pogreb in najboljšo poslug.

Hvala tudi Slov. ženski zvezi št. 10 za častno stražo. Zahvalo naj sprejmejo Mrs. L. Wolf in Mrs. J. Novak za trud, ki sta ga imeli z nabiranjem doneskov za venec pri sosedih. Hvala tudi vsem članicam za molitve ob krsti.

Ako se je pomotoma izpustilo ime katerega, ki je na ta ali oni način prispeval, se mu isto najlepše zahvalimo in prosimo oprostjenja.

Ti, ljubljena in nikdar pozabljena soproga in mati, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Spominjali se Te bomo z ljubeznijo in hvaležnostjo v molitvi dokler se ne snidemo enkrat tam, kjer ni ne solz in ne trpljenja, na kraju večnega miru in blaženstva — nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

Adolf, soprog
Mary poroč. Stražisar, Julia poroč. Pezdirtz,
Josephine poroč. Macek, Frances poroč. Kovac,
Angela poroč. Laurich, hčere
vnuki in vnukinje

Cleveland, Ohio, 16. marca 1939.